

حساب و کتاب به شیوه پدر و مادرها!

■ **کلیدواژه‌ها:** ماشین حساب، حساب روزمره

معمولی کنار دستتان داشته باشید.

فرض کنید می‌خواهید ۲۰ میلیون تومان برای خرید خانه وام بگیرید. در شهرتان سه بانک مختلف حاضرند ۲۰ میلیون تومان به شما بدهند و بعد در طول ده سال، هر ماه بخشی از پول وام را از شما پس بگیرند. به این پولی که بعد از گرفتن وام، هر ماه باید به بانک پرداخت کنید، قسط ماهانه می‌گویند. شرایط باز پرداخت وام بانک‌ها با هم متفاوت است و شما باید یکی از این سه بانک را انتخاب کنید:

- شرایط بانک اول به این شکل است که در طول ده سال هر ماه ۲۰۰۰۰۰ تومان باید قسط پرداخت کنید.
- در بانک دوم، باید سال اول هر ماه ۱۳۵۰۰۰ تومان قسط پرداخت کنید و هر سال هم ۱۰ درصد به قسط‌هایی که سال قبل پرداخت می‌کردید، اضافه می‌شود. یعنی سال دوم باید هر ماه ۱۴۸۵۰۰ تومان قسط بدهید، در سال سوم، هر ماه ۱۶۳۳۵۰ تومان، و به این شکل قسط‌های ماهانه بانک، هر سال بیشتر می‌شود.
- در بانک سوم، سال اول باید هر ماه فقط ۷۵۰۰۰ تومان قسط پرداخت کنید. هر سال هم ۳۰۰۰۰ تومان به قسط‌های ماهانه

کودک که بودم پدر و مادرم می‌نشستند به حساب و کتاب درآمد و مخارج خانه می‌پرداختند. من فقط می‌شنیدم و چندان از این حساب و کتاب‌ها سر در نمی‌آوردم. حساب و کتاب وام و قسط بانک از قسمت‌های پیچیده محاسبات آن‌ها بود. حالا من هم شده‌ام مثل پدر و مادرم، باید حساب و کتاب درآمد و مخارجمان را بدانم. اگر نیازی به پول داشته باشم، باید شرایط وام دادن بانک‌های مختلف را با هم مقایسه کنم و ببینم کدامشان بهتر است و فکریایی مثل این. شاید شما هم امروز به حساب و کتاب کردن‌های پدر و مادرتان گوش می‌کنید، ولی هنوز خودتان گرفتار آن‌ها نشده‌اید. فکر می‌کنم برای شما هم روزهایی که به حال من دچار می‌شوید، چندان دور نباشد. پس بیایید کمی با هم این کار را تمرین کنیم، آن هم به شیوه پدر و مادرها!

یکی از تفاوت‌های حساب و کتاب پدر و مادرها با محاسبات شما در مدرسه این است که کسی به پدر و مادرها نمی‌گوید نباید از ماشین حساب استفاده کنند؛ آن‌ها هم هر جا عددهایشان کمی بزرگ بشود یا محاسبات کمی پیچیده شود، ماشین حساب را برمی‌دارند و دست به کار می‌شوند. پس حالا که می‌خواهیم به شیوه آنها حساب و کتاب کنیم، خوب است شما هم یک ماشین حساب

سال قبل اضافه می‌شود. یعنی سال دوم باید ماهانه ۱۰۵۰۰۰ تومان پرداخت کنید و قسط‌ها هر سال زیاد می‌شود. برای این که کارمندهای بانک‌ها در محاسبات خود گیج نشوند، قرار شده است هرگاه قسط ماهانه یک سال (به تومان) رقم اعشاری پیدا کند، رقم اعشاری را نادیده بگیرند. مثلاً اگر قسط ماهانه بانک دوم به ۱۹۷۶۵۳/۵ تومان رسید، ۱۹۷۶۵۳ تومان از مشتریان دریافت می‌شود و سال بعد هم ده درصد به همین ۱۹۷۶۵۳ تومان اضافه می‌شود.

به نظر شما کدام بانک، شرایط بهتری دارد؟ البته اگر بخواهیم فقط براساس میزان سود مشارکتی که بانک‌ها برای این وام می‌گیرند، تصمیم بگیریم، کار چندان سختی هم نیست؛ ولی حساب و کتاب واقعی زندگی پیچیدگی‌های بیشتری دارد. تا ده سال دیگر، هم درآمدها تغییر می‌کند و هم مخارج زندگی، برای همین ده سال دیگر ۲۰۰۰۰۰ تومان دقیقاً همین ارزشی را که الآن دارد، نخواهد داشت.

بیایید در اولین تجربه محاسبات بانکی، پیچیدگی‌های زندگی بزرگ‌ترها را رها کنیم و بانکمان را فقط براساس سود مشارکتی که هر بانک می‌خواهد برای وامش بگیرد، انتخاب کنیم. پس برای انتخاب بانک، فقط با یک ماشین حساب معمولی، به سؤال‌های زیر جواب بدهید.

سؤال ۱. قسط ماهانه هر کدام از بانک‌ها در سال دهم چند تومان خواهد بود؟

سؤال ۲. پس از چند سال قسط‌های ماهانه بانک دوم بیشتر از قسط‌های ماهانه بانک اول می‌شود؟

سؤال ۳. پس از چند سال قسط‌های ماهانه بانک سوم بیشتر از قسط‌های ماهانه بانک اول می‌شود؟

سؤال ۴. پس از چند سال قسط‌های ماهانه بانک سوم بیشتر از قسط‌های ماهانه بانک دوم می‌شود؟

سؤال ۵. هر کدام از این سه بانک طی ده سال، از طریق قسط‌های یک وام ۲۰ میلیون تومانی، چند تومان از یک مشتری می‌گیرند؟ هر کدام از این سه بانک، با یک وام ۲۰ میلیون تومانی چند تومان سود می‌کنند؟

برای جواب دادن به سه سؤال زیر می‌توانید اول جواب را حدس بزنید و بعد با ماشین حساب، سود بانک را حساب کنید، اگر حدستان اشتباه بود، دوباره عدد دیگری را امتحان کنید. اگر راه دیگری برای جواب دادن به این سؤال‌ها سراغ دارید که کمتر نیاز به ماشین حساب داشته باشد، می‌توانید جواب خود را به یکی از سه سؤال زیر، به نشانی برهان بفرستید.

سؤال ۶. اگر بانک سوم بخواهد هر سال همین ۳۰۰۰۰ تومان را به قسط‌های ماهانه سال قبل اضافه کند، برای این که در ده سال به اندازه بانک اول سود بگیرد، باید قسط‌های ماهانه سال اول را چقدر تعیین کند؟

سؤال ۷. اگر بانک سوم بخواهد قسط‌های ماهانه سال اول همین ۷۵۰۰۰ تومان باشد، برای اینکه در ده سال به اندازه بانک اول سود بگیرد، باید هر سال چند تومان به قسط‌های ماهانه وام خود را اضافه کند؟

سؤال ۸. اگر بانک دوم بخواهد هر سال همین ده درصد را به قسط‌های ماهانه وام خود اضافه کند، برای اینکه در ده سال به اندازه بانک اول سود بگیرد، باید قسط‌های ماهانه سال اول را چقدر تعیین کند؟